

на териториите. Това споразумение, твърде естествено, ставаше за смѣтка на победените. Всички надежди, че италиянската делегация ще подкрепи българските искания, особено за създаването на една автономна Македония, изчезнаха. По този начинъ България оставаше безъ всѣкакви сигурни надежди на волята на победителите, за които знаехме вече, какъ постъпиха съ германците.

Наистина, нѣкои измежду насъ се утешаваха, че ние не сме така виновни за войната, че ние нѣмаме никакви прѣки и лични смѣтки съ великия държави победителки, че ние дори не бѣхме въ отношения на война съ Съединените Щати. Но какво значение можеха да иматъ тия съобразения предъ факта, че ние бѣхме не само победени, но и постоянно клеветени отъ нашите съседи въ извършване на невидени и нечувани злодеяния презъ войната въ окопиранието области, особено въ Моравско, безъ да бѣдемъ въ състояние да се защитимъ, при условията, при които бѣхме поставени: далечъ отъ нашата страна, отъ кѫдето биха могли да се оправдаятъ най-лесно изнесените обвинения, и сами лишени отъ възможностъ да се сношаваме съ външния свѣтъ.

*

Парижкиятъ печатъ ни посрещна враждебно, съ изключение на нѣколко по-голѣми и клерикални вестници. В. „Фигаро“ още същия денъ публикува тенденциозни телеграми, въ които се твърдѣше, че агитациите противъ съглашенците се засиляли въ цѣла България.

Въ същия духъ писаха „Журналъ де Деба“ и „Танъ“. Тѣ повтаряха измислените отъ сърбите и гърците обвинения противъ насъ. Впрочемъ, ние знаемъ, че тия вестници сѫ отдавна въ услуга на нашите противници. Тѣзи вестници и сега пишатъ най-невѣздържано противъ България по въпроса за репарациите.

Вестниците „Енформасионъ“ и „Льовръ“ дадоха статии въ наша полза. Бившиятъ министъръ, социалистъ Марсель Самба, пишеше въ последния вестникъ (отъ 27. VII.): „Триумфътъ на Съглашението не може да промѣни народността на македонското население. То се е чувствувало и продължава да се чувствува като българско. Говорятъ, че българите трѣбва да бѫдатъ изгонени отъ крайбрѣжието на Егейско море. Искатъ да откажатъ всѣкаквъ достжѣнъ на България до това море! Но това ще бѫде най-голѣмата прѣчка за бѫдещето помирение между балканските народи“.

Днесъ, десетъ години следъ тая дата, като прочитамъ писаното отъ покойния Самба, разбирамъ, колко е биль той правъ. Не само подписанието съ насилия договори, но и цѣлата насили-